

## O starém miletínském vodovodu

V letošním roce si v Miletíně připomínáme ještě jedno kulaté výročí – uplynulo právě 90 let od výstavby a zprovoznění nového městského vodovodu. Nebude snad proto na škodu připomenout si podobu toho předchozího, který jen s drobnými obměnami zásoboval Miletín vodou po staletí až do roku 1934.



Prameny na Trotince před rokem 1931

Historický vodovod byl čistě spádový a ve své podstatě primitivní, přesto však relativně dostatečně zásoboval Miletín dobrou a čistou pitnou vodou. I v posledních letech provozu bylo jeho potrubí stále ještě převážně dřevěné, z vrtaných borovicových klád, které se nejprve máčely v nádržce náhonu panského mlýna čp. 125 a poté vrtaly na speciálním lešení před domem čp. 148. Dřevěné roury byly postupně nahrazovány potrubím z železných litinových trubek, přednostně v úsecích náročných na údržbu.

Zdrojem vody na počátku 30. let 20. století byly dvě propojené studánky v místech dnešního pramene na dolní Trotince. Z nich byla voda vedena dřevěnými rourami přes potok k cestě, kde u mlýna čp. 106 byla na trubce „pípa“, z které brala vodu na vaření celá Trotinka. Odtud vodovod pokračoval přes pole litými rourami k Miletínu, překřížil královédvorskou silnici směrem na Bystřici a pokračoval opět dřevěnými rourami k obecnímu mlýnu čp. 193.

V Barákově ulici před chudobincem stála první „kulatá“ kamenná kašna. Proud zde byl velmi silný, ostatně musel odtud vytlačit vodu vzhůru litými rourami vedenými po východním okraji silnice až na náměstí. Tam vodovod napájel nejprve malou kašinku ve zdi mezi domy čp. 18 a 19 a pak už ústil do velké centrální kašny upro-

střed náměstí, zřízené po velkém požáru Miletína v roce 1853. Tato kašna sloužila jako vodojem pro dolní část Miletína, přepadová voda z ní odtékala do Palackého ulice, kde napájela kašnu před čp. 83 a poslední kašnu v křižovatce před čp. 75.

Od hlavní kašny na náměstí vodovod pokračoval v dřevěných rourách směrem k poště. V druhé polovině 19. století si někteří majitelé domů na náměstí zřídili vlastní odbočky ke svým domům. Protože tím však ohrožovali dodávku vody pro západní část města, byly soukromé přípojky později znovu zakázány a zrušeny. V proluce mezi domy čp. 100 a 102 se proti dnešnímu vjezdu k hasičské zbrojnici vodovod větvil do tří směrů. Severním směrem přes dvůr čp. 5 (resp. dnešního čp. 333) s vlastní pípou a dál přes zahradu k lipám v Tyršově ulici, kde odbočka ústila do kašny. Krátká odbočka jihozápadním směrem vedla k zámku a škole, kde napájela kašinky za domem čp. 103 a na obecním dvoře. Hlavní vedení vody pokračovalo od čp. 5 po severní straně Komenského ulice k faře a dále dolů Arnoldovou ulicí na Koš.



Dřevěné potrubí na Trotince s výtokovým ventilem

Pokračování na str. 21



Kašna na náměstí s novou sochou sv. Jiří (1892)

Před farou byla v chodníku vyzděná šachta s několika schůdky a voda se brala pípou přímo z potrubí, další kašna stála na křižovatce s Arnoldovou ulicí na okraji farské zahrady, v kašince na Koši vodovod končil. Za sucha nebo větším odběru vody byly tyto poslední kašny už jen velmi špatně zásobovány a občané z Arnoldovy

a Komenského ulice směli proto brát vodu z tzv. panského vodovodu.

Zámek s velkostatkem měl totiž samostatný vodovod, který do Miletína přiváděl vodu z Podháje. Veden byl opět dřevěnými rourami podél silnice, v Miletíně zásoboval mlýn, dříve též pivovar, napájel kašnu v Komenského ulici naproti čp. 131 a odtud pokračoval do zámeckého dvora do kašny před čp. 2. Odbočka odtud vedla ještě do chlévů, přebytek vody končil v rybníčku v zámeckém parku.

Po zrušení starého vodovodu byla většina kašen postupně rozbita. Pouze kašna z Tyršovy ulice byla odvezena na Bezník a v Miletíně samotném se dochovala čtvercová kašna na bývalém zámeckém nádvoří před oficírnami.

Podle zápisků Aloise Kněžourka a Františka Kučery  
připravil Jan Hlavatý  
Foto archiv autora



Kamenná kašna v zámeckém dvoře před čp. 2.  
Torzo mořské panny je pozůstatkem původní výzdoby velké kašny na náměstí.